

ปัจจัยที่พยากรณ์ต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน

เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18

The Factors Effecting Management Behavior by Good Governance Concepts of Head Nurses at Community Hospital, Public Health Inspection

นางศรุตฯ สมตณ* อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. พูลสุข หิงกานนท์** ดร.เรณูการ์ ทองคำรอด***

Mrs. Saruta Somton; Thesis advisor: Dr. Poonsuk Hingkanont Associate professor, Dr. Renukar Thongkamrote

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านนโยบาย และปัจจัยด้านลักษณะงาน (2) พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (3) ปัจจัยพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ประชากร คือ หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ในเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 จำนวน 203 คน เครื่องมือวิจัยคือ แบบสอบถาม 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ปัจจัยด้านนโยบาย 3) ปัจจัยด้านลักษณะงาน 4) พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) หัวหน้าหอผู้ป่วย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 40-49 ปี มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีการรับรู้ในลักษณะงานและด้านนโยบายที่ปฏิบัติโดยรวมในระดับมาก (2) หัวหน้าหอผู้ป่วย มีพฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษา ปัจจัยด้านลักษณะงานและ ปัจจัยด้านนโยบาย โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 58

Abstract

The purposes of this research were: (1) to examine personal factors (age, education level, experience of work) job characteristics, policy of Head Nurses at Community Hospital, Public Health inspection Region 18 (2) to explore Management behavior on Good Governance of Head Nurses at Community Hospital, Public Health inspection Region 18 and (3) to find the factors of Management behavior on Good Governance of head nurses at community hospital, Public Health inspection Region 18

The population comprised 203 head nurses who worked at community hospitals, Public Health Inspection Region 18. Questionnaires were used as research tools. Data were analyzed by frequency, mean, percentage, standard deviation, and stepwise multiple regression.

The major findings were as follows. (1) Most head nurses were ages 40-49 years, education were Bachelor's degree, had over 20 years experience of work, Job characteristics at the high level, policy at the high level. (2) Head nurses rated their Management behavior on good governance at the high level. (3) The factors effecting Management behavior on good governance of head nurses were two personal factors: age and education, Job characteristic, and policy factors ($p < 0.05$)

Keywords : Management behavior by Good Governance concepts, Head nurses, Community hospital, Public Health inspection Region 18

* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail address poi_somton@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร e-mail address Poonsuk 2994@hotmail.com

*** อาจารย์ ประจำสาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นเรศวร e-mail address

บทนำ

การบริหารราชการแบบเดิมที่ผ่านมาของประเทศไทย มุ่งให้ความสำคัญกับปริมาณทรัพยากรได้แก่ งบประมาณ อัตราค่าจ้าง อาคารสถานที่และการใช้กฎระเบียบที่เคร่งครัดเป็นแบบแผนเดียวกันทุกหน่วยงาน ส่งผลต่อการควบคุมการตัดสินใจ การใช้ดุลพินิจของข้าราชการและมีการบังคับบัญชาลดหลั่นกันตามสายการบังคับบัญชาทำให้ผลผลิตของทางราชการมีต้นทุนสูง ผู้ใช้บริการของรัฐไม่พึงพอใจ และไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ดำเนินการปฏิรูประบบราชการอย่างจริงจัง เริ่มปรากฏเป็นรูปธรรม เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2545

ธรรมชาติเป็นมิตินของกระบวนการพัฒนาใหม่ของการบริหารภาครัฐ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ การเน้น บทบาทของผู้บริหารภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการที่มีคุณภาพสูง ตามที่ประชาชนต้องการ การสนับสนุนให้เกิดความเป็นอิสระ ในการบริหารงานแต่ละระดับมากขึ้นและเป็นหลักคิดในการบริหารองค์กร เพื่อประกันเรื่องการถือราชูร์บังหลวงและความไม่มีประสิทธิภาพ การบริหารอย่างโปร่งใส มีคุณภาพ ระบบธรรมชาติจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของทุกองค์กรไม่ว่าหน่วยงานราชการหรือเอกชน แต่ต้องอาศัยการปรับตัวและเตรียมความพร้อมของประชาชนและผู้บริหารทุกระดับ (ไชยวัฒน์ คำชู, 2545)

ทั้งนี้หลักการบริหารงานตามหลักธรรมชาติหมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมือง สังคม องค์กร สถาบันด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความชอบธรรม ความมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ โดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนออกมาเป็นผลลัพธ์ของงาน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ , 2545) ในการบริหารดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรให้ดีขึ้น บรรลุเป้าหมาย วิสัยทัศน์และมีการติดตามรายงานการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและสามารถปรับเปลี่ยนเป้าหมายการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงโดยหลักการบริหารตามหลักธรรมชาตินั้นประกอบด้วย 1) หลักความโปร่งใส 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักความรับผิดชอบ 4) หลักความคุ้มค่า

การปฏิบัติงานตามแนวการบริหารตามหลักธรรมชาตินั้นเป็นหลักการที่เน้นประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งในองค์การใดก็ตามที่พบว่าไม่มีประสิทธิผลตามที่กำหนดเป้าหมายไว้นั้น มีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ไม่ใช่เกิดจากการนำระบบการบริหารตามหลักธรรมชาตินั้นมาใช้หรือเป็นที่สิ่งหนึ่งสิ่งใดเพียงอย่างเดียวแต่มีปัจจัยหลายอย่าง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การ (สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ 2553) ทั้งนี้การที่จะบริหารจัดการในหน่วยงานให้ได้ประสิทธิผลนั้น สเตียร์ (Steer 1977 อ้างในรุ่ง แก้วแดงและชัยณรงค์ สุวรรณสาร 2546 ,197) เสนอว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของการดำเนินงานในองค์กรนั้น คือ ลักษณะของบุคคลในองค์กรที่มีผลกระทบต่อการทำงานอันจะนำไปสู่ความล้มเหลวหรือความสำเร็จขององค์การ ทั้งจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ ซึ่งจตุพล พัมมทา (2551) ได้ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการพยาบาลของผู้บริหารระดับต้น กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลวิชาชีพที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารทางการพยาบาลระดับต้นกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับ การบริหารการพยาบาลของผู้บริหารระดับต้น ซึ่งได้แก่ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงานด้านการบริหาร และระดับการศึกษา นอกจากนี้ปัจจัยด้านบุคคลแล้ว สเตียร์ (Steer 1977 อ้างในรุ่ง แก้วแดงและชัยณรงค์ สุวรรณสาร 2546 ,197) ยังได้เสนอไว้ว่า นโยบายในการบริหารและการปฏิบัติ ก็มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของหน่วยงาน เพราะนโยบายจะเป็นแนวทางในการดำเนินการกำหนดแผนงานของหน่วยงาน และองค์การจะไปสู่ความสำเร็จมีประสิทธิผลได้นั้น โครงสร้างและลักษณะงานที่ชัดเจนก็เป็นตัว

ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กร (Glueck 1980 อ้างในรุ่ง แก้วแดงและชัยณรงค์ สุวรรณสาร 2546 :198) นอกจากนี้แฮคแมนและโอล์ดแฮม (Hackman & Oldham, 1980 อ้างถึงในภัทรา เผือกพันธุ์, 2545) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะงานที่จะทำให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็น 5 มิติ คือ 1) ความหลากหลายของงาน 2) ความมีเอกลักษณ์ของงาน 3) ความสำคัญของงาน 4) ความมีอิสระในการทำงาน 5) การรับรู้ผลการปฏิบัติงาน จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านนโยบาย และปัจจัยลักษณะงานนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลขององค์กร

เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 เป็นกลุ่มจังหวัดในการตรวจราชการและนิเทศงานในระดับพื้นที่ของกระทรวงสาธารณสุขประกอบด้วย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และอุทัยธานี เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหน่วยงานหนึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติราชการภายใต้ระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 กำหนดให้ทุกหน่วยราชการได้ใช้หลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาประสิทธิผลของหน่วยงาน (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2545)

โรงพยาบาลชุมชนในเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 มีจำนวนทั้งสิ้น 37 แห่งมีหน้าที่สำคัญในการให้บริการด้านสุขภาพกับประชาชนในเขตที่รับผิดชอบในระดับการบริการปฐมภูมิ มีผู้อำนวยการโรงพยาบาลเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน และมีหัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่ายเป็นผู้บริหารการระดับต้นในการบริหารจัดการบุคลากรในฝ่ายต่างๆ และเมื่อโรงพยาบาลชุมชนมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารทุกระดับจะต้องมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักการบริหารมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ, 2550) และปัจจัยที่จะส่งผลสำเร็จต่อการบริหารนั้นผู้บริหารจะต้องให้การสนับสนุน ให้การยอมรับ และมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (สำนักชลประทาน สืบค้นจาก <http://irrigation.rid.go.th/rid5> วันที่ 15 มกราคม 2554) ซึ่งฝ่ายการพยาบาล มีหัวหน้าพยาบาลเป็นผู้บริหาร เป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรจำนวนมากและเป็นกลุ่มงานหลักที่จะดำเนินงานของโรงพยาบาลชุมชนไปสู่เป้าหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวผู้บริหารทางการพยาบาลจึงต้องมีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานในการทำงาน ส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเพื่อร่วมสร้างระบบการบริหารที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น(ศรีนวล สติวิทย์นันท์, 2547) ซึ่งหัวหน้าหอผู้ป่วยในฐานะเป็นผู้บริหารระดับต้นมีหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นผู้ทำหรือควบคุมการปฏิบัติงาน บริหารงานในหน่วยงาน จัดการโครงการในหน่วยงาน โดยมิชอบจ่ายและความรับผิดชอบที่ชัดเจน ร่วมให้คำแนะนำและแสดงความคิดเห็นในงานที่รับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายเป็นที่ปรึกษาให้กับบุคลากรในหน่วยงาน คิดค้นวิธีการนำจุดเน้นของหน่วยงานลงสู่การปฏิบัติ และเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลในหน่วยงาน (คนุลดา จามจุรี นันท์นภัส ด้อยดิ่ง และนริศรา งามสะอาด, 2548 : 37)

ดังนั้นการที่จะพัฒนาโรงพยาบาลชุมชนในเขตตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุข ที่ 18 ให้สามารถพัฒนาได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และมีประสิทธิผลตามแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารการพยาบาลในระดับหัวหน้าหอผู้ป่วย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการนำนโยบาย แนวทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติในโรงพยาบาลและพัฒนาการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการทั้งใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงานตามแนวการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โรงพยาบาล/ฝ่ายการพยาบาลต้องมีนโยบายที่ชัดเจน และมีลักษณะงานที่เอื้อต่อแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็น

ผู้บริหารการพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชน ในเขตตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขที่ 18 จึงสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย เพื่อให้มีข้อมูลเชิงประจักษ์ในการนำมาเป็นแนวทาง ในการพัฒนางานให้บรรลุตัวชี้วัดตามเกณฑ์ของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านลักษณะงานต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชนในเขตตรวจราชการ สาธารณสุขที่ 18

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพระดับหัวหน้าหอผู้ป่วย กลุ่มการพยาบาลของโรงพยาบาลชุมชน เฉพาะเขตตรวจราชการ สาธารณสุขที่ 18 ทั้งหมด 37 แห่ง จำนวน 203 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ปัจจัยด้านนโยบาย สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพของสตีเยร์ (Steer 1977) และปัจจัยด้านลักษณะงานสร้างตามกรอบแนวคิดของแฮกแมนและโอลธัม (Hackman & Oldham, 1980) เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านวิชาการ ด้านบริหาร จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความสอดคล้องกับโครงสร้างของกรอบแนวคิดของตัวแปรและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามให้ตรงกับเรื่องที่ต้องการวัด (Content Validity) โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence) ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้ = .91 แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยสอบถามเกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามปลายเปิดให้เติมข้อความและแบบปลายปิดให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านนโยบาย จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับตั้งแต่การรับรู้/การปฏิบัติมากที่สุดให้ 5 คะแนนถึงการรับรู้/การปฏิบัติน้อยที่สุดให้ 1 คะแนนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .773

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านลักษณะงาน จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับตั้งแต่การรับรู้/การปฏิบัติมากที่สุดให้ 5 คะแนนถึงการรับรู้/การปฏิบัติน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .821

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 42 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับตั้งแต่การรับรู้/การปฏิบัติมากที่สุดให้ 5 คะแนนถึงการรับรู้/การปฏิบัติน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .843

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและประสานขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามกับหัวหน้าพยาบาลของโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 จำนวน 37 แห่งได้รับแบบสอบถามคืนมาที่สำรอนามีกระดาษได้ 203 ฉบับคิดเป็น 100% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นรวม 25 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ปัจจัยด้านนโยบายและ ปัจจัยด้านลักษณะงาน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 มีอายุอยู่ระหว่าง 22-57 ปี มีอายุเฉลี่ย 43.25 โดยร้อยละ 69.95 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี สำหรับระดับการศึกษา ร้อยละ 83.70 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 1- 20 ปี โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเฉลี่ย 18.58 ปี ร้อยละ 48.27 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี รองลงมา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 16-20 ปี ร้อยละ 27.59 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เป็นจำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและ ประสบการณ์
ในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ (n = 203 คน)		
$\bar{X}$ = 43.25 ปี SD. = 5.49 ปี Max = 57 ปี Min = 22 ปี		
น้อยกว่า 30 ปี	4	1.97
30-39 ปี	40	19.71
40-49 ปี	142	69.95
50-59 ปี	17	8.37
ระดับการศึกษาสูงสุด (n = 203 คน)		
ปริญญาตรี	170	83.70
ปริญญาโท	33	16.30
ประสบการณ์ในการทำงาน (n = 203 คน)		
$\bar{X}$ = 18.58 ปี SD. = 4.62 ปี Min = 1 ปี Max มากกว่า 20 ปี		
1-5 ปี	1	0.49
6-10	9	4.43
11-15	39	19.21
16-20	56	27.59
มากกว่า 20 ปี	98	48.28

2. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 มีการรับรู้ในด้านนโยบายที่ปฏิบัติโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.52) เมื่อพิจารณาในรายด้านที่ปฏิบัติพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยคือ การประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.684) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาก็คือการถ่ายทอดนโยบาย (ค่าเฉลี่ย = 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.56) การกำหนดนโยบาย (ค่าเฉลี่ย = 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.684) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 3.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.64) ตามลำดับดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้/การปฏิบัติของหัวหน้าหอผู้ป่วยต่อ

ปัจจัยด้านนโยบายของโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18

ปัจจัยนโยบาย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลค่า
การประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย	4.16	0.56	มาก
การถ่ายทอดนโยบาย	4.04	0.59	มาก
การกำหนดนโยบาย	3.99	0.64	มาก
การนำนโยบายไปปฏิบัติ	3.76	0.64	มาก
รวม	3.97	0.52	มาก

3. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 มีการรับรู้ในลักษณะงานที่ปฏิบัติโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.38) เมื่อพิจารณาลักษณะงานในรายด้านที่ปฏิบัติพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย ความหลากหลายของงานมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.46) ลักษณะงานที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาตามลำดับคือความมีเอกลักษณ์ของงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) ความสำคัญของงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.56) ความมีอิสระในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.54) และการรับรู้ผลการปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 3.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.68) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะงาน ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน

เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18

ปัจจัยลักษณะงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลค่า
ความหลากหลายของงาน	4.39	0.46	มาก
ความมีเอกลักษณ์ของงาน	4.13	0.50	มาก
ความสำคัญของงาน	4.07	0.56	มาก
ความมีอิสระในการทำงาน	3.95	0.54	มาก
การรับรู้ผลการปฏิบัติงาน	3.68	0.68	มาก
รวม	4.04	0.38	มาก

4 .พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.40) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยหลักความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.41) รองลงมาได้แก่ หลักความคุ้มค่า (ค่าเฉลี่ย = 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.48) หลักการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย = 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.46) และหลักความโปร่งใส (ค่าเฉลี่ย = 3.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.51) ตามลำดับดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ

หัวหน้าหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18

พฤติกรรมการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
หลักความรับผิดชอบ	4.11	0.41	มาก
หลักความคุ้มค่า	4.05	0.48	มาก
หลักการมีส่วนร่วม	3.98	0.46	มาก
หลักความโปร่งใส	3.77	0.51	มาก
ภาพรวม	3.98	0.40	มาก

5.ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 ได้ 4 ตัวแปรโดยมีสัมประสิทธิ์พยากรณ์ร้อยละ 57.9 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบาย, ปัจจัยด้านลักษณะงาน, ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการศึกษาปริญญาโทและด้านอายุ ซึ่งมีทิศทางสัมพันธ์ทางบวกทั้งหมดโดยปัจจัยด้านนโยบายสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลได้มากที่สุด (Beta=.411) รองลงมาได้แก่ปัจจัยด้านลักษณะงาน (Beta = .376) ปัจจัยส่วนบุคคลระดับการศึกษาปริญญาโท (Beta=.122) และด้านอายุ (Beta=.113) ตามลำดับดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์พฤติกรรม

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18

ตัวพยากรณ์	b	S.E.B	Beta	t	sig
ค่าคงที่ (Constant)	0.780	0.239	-	3.261	< 0.001
ปัจจัยด้านนโยบาย	0.312	0.044	0.411	7.072	0.00
ปัจจัยด้านลักษณะงาน	0.394	0.062	0.376	6.343	0.00
ระดับ การศึกษาปริญญาโท	0.131	0.052	0.122	2.527	0.012
อายุ	0.008163	0.003	0.113	2.435	0.016

R =0.761

$R^2 = 0.579$

Adjusted $R^2 = 0.013$ Constant= 0.761

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1 ปัจจัยส่วนบุคคลของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 พบว่ามีอายุอยู่ระหว่าง 22-57 ปี มีอายุเฉลี่ย 43.25 โดยร้อยละ 69.95 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี สำหรับระดับการศึกษา ร้อยละ 83.70 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 1- 20 ปี โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเฉลี่ย 18.58 ปี ร้อยละ 48.27 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี รองลงมามีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง

4 พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการ
ตารางเลขที่ 18 ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะ การบริหารจัดการภายในองค์กรกลุ่มการพยาบาล มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย กฎระเบียบและหน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนจึงทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับสูงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวราภรณ์ คำปาเชื้อ (2552) ศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานศาลปกครองในส่วนกลางพบว่าความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับสูงสอดคล้องกับแนวคิดของทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543:134) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญคือบุคลากรภาครัฐต้องมีเสรีภาพของการแสดงออกและหน่วยงานภาครัฐต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับและผู้รับบริการได้ทราบกันอย่างทั่วถึง ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้

เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบมีผลการศึกษา ดังนี้

1) **หลักความรับผิดชอบ** โดยภาพรวมหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะ หัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้างาน โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 มีความตระหนักในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายซึ่งการปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักความรับผิดชอบ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (2542) ที่ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักในหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคม ใส่ใจปัญหาของส่วนรวมและใส่ใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2) **หลักความคุ้มค่า** โดยภาพรวมหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะกลุ่มการพยาบาลมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรในเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานและผู้รับบริการ โดยได้กำหนดเป็นนโยบายของหน่วยงานและมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นรายเดือน สอดคล้องกับแนวคิดของ ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2549) กล่าวว่าการบริหารหน่วยงานภาครัฐที่ดีจะต้องมีการบริหารจัดการที่จะทำให้งานสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

3) **หลักการมีส่วนร่วม** โดยภาพรวมหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะ หัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้างาน มีความตระหนักในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายและได้มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและกำหนดเป้าหมาย นโยบายต่างๆของหน่วยตลอดเวลาและต่อเนื่องจึงทำให้ความคิดเห็นต่ออยู่ในระดับสูงสอดคล้องกับแนวคิดของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ที่ว่าการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการรับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจแก้ปัญหาขององค์กร ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆจะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4) **หลักความโปร่งใส** โดยภาพรวมหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะ การบริหารจัดการภายในองค์กรกลุ่มการพยาบาล มีนโยบายให้เผยแพร่ ทำความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายขององค์กรให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับได้ทราบและปฏิบัติโดยทั่วกันให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจที่ได้กำหนดไว้จึงทำให้ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับแนวคิดของทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543:134) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ คือบุคลากรภาครัฐต้องมีเสรีภาพของการแสดงออกและหน่วยงานภาครัฐต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับและผู้รับบริการได้ทราบกันอย่างทั่วถึง ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบ

5. **ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล** ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล มี 4 ตัวแปรคือปัจจัยด้านนโยบาย รองลงมาปัจจัยด้านลักษณะงาน และปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่อายุ ระดับการศึกษาปริญญาโท โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 13.0 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านนโยบายสามารถสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 ได้ร้อยละ 44.8 ($R^2 = .448$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอธิบายพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ได้มากที่สุด อภิปรายได้ว่าปัจจัยด้านนโยบายมีความสำคัญ และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการบริหารและการปฏิบัติ โดยนโยบายเป็นเครื่องชี้นำในการบริหารหลายประการ เช่น ช่วยให้มีการตัดสินใจในการปฏิบัติได้ถูกต้อง (วิจิตร ศรีสะอ้าน ,2532) และนโยบายมีความสำคัญต่อการบริหารเพราะนโยบายเป็นกรอบระบุทิศทางหรือแนวทางการดำเนินงานขององค์กรจึงเป็นการป้องกันการปฏิบัติมิให้เบี่ยงเบนไปจากสิ่งที่เป็เป้าหมายขององค์กรและเป็นแนวทางให้บุคลากรในหน่วยงานทุกระดับได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันในการบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน ซึ่งการกำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนมากน้อยเพียงใดก็จะส่งผลถึงประสิทธิภาพการดำเนินการขององค์กรมากหรือน้อยตามไปด้วยเพราะการมีนโยบายที่ดีนั้นทำให้เกิดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นการประหยัดทรัพยากรและยังช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กรในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ยุพิน อังสุโรจน์และพลสุข หิงคานนท์,2549)

ปัจจัยด้านลักษณะงานสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 รองลงมา ได้ร้อยละ 55.6 ($R^2 = .556$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อภิปรายได้ว่าปัจจัยลักษณะงานของพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ทักษะ ความชำนาญหลายด้านและต้องใช้ทั้งหลักการบริหารและการบริการควบคู่กันไป งานพยาบาลจึงมีความหลากหลาย และนโยบายของฝ่ายการพยาบาลต่างเน้นในเรื่องของการให้การพยาบาลผู้ป่วยแบบครบวงจรรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณโดยอาศัยกระบวนการพยาบาลเป็นแนวทางที่สำคัญในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง งานพยาบาลจึงมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะวิชาชีพอีกประการหนึ่งเนื่องจากลักษณะงานของพยาบาลเป็นงานที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความปลอดภัยของผู้อื่นทำให้พยาบาลรับรู้ว่าการที่ทำงานที่มีความหมายและความสำคัญ นอกจากนั้นงานพยาบาลเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลแต่ละด้านซึ่งมีความยากง่ายตามขอบเขตการปฏิบัติ(กองการพยาบาล, 2339) ซึ่งลักษณะงานต่างๆเหล่านี้เป็นพื้นฐานของวิชาชีพและเป็นที่รับรู้ของพยาบาลทุกคน จึงทำให้พยาบาลมีความสามารถในการตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบ ดังนั้นการรับรู้ลักษณะงาน จึงอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจุฑาดี กลิ่นเฟื่อง (2543) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะงาน และบรรยากาศองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกระทรวงมหาดไทย พบว่าการรับรู้คุณค่าลักษณะงานอยู่ในระดับสูง

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ สามารถสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ หัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 ได้ในระดับรองลงมา อภิปรายได้ว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีอายุมากขึ้น ระดับวุฒิภาวะจะสูงขึ้นตามวัยการมองเห็นปัญหาชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น มีความสุขุมรอบคอบ ย่อมจะทำความเข้าใจกับลักษณะวิชาชีพ หน้าที่ความรับผิดชอบและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดีซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีมากกว่าอายุที่ต่ำกว่า 40 ปีซึ่งเป็นผู้ที่มิวุฒิภาวะสูงจึงสามารถร่วมพยากรณ์ความแปรปรวนพฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวง สาธารณสุข เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 ได้ในระดับรองลงมา

ด้านระดับการศึกษาปริญญาโท สามารถร่วมสามารถพยากรณ์พฤติกรรมกรบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 ได้ในระดับรองลงมา อภิปรายได้ว่าการที่มีระดับการศึกษาดีทำให้สถานภาพของตำแหน่งมีคุณค่า เป็นที่ยอมรับนับถือทางสังคม การศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองตามความจำเป็นและเหมาะสมในทุกเรื่องอย่างสม่ำเสมอจะทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมกรปฏิบัติงานในทางที่ดีขึ้น

ด้านประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่สามารถร่วมสามารถพยากรณ์พฤติกรรมกรบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน อภิปรายได้ว่าระบบการบริหารราชการแนวใหม่ตามแนวคิดของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งมุ่งเน้นที่การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจ มีการพัฒนาระบบการบริหารงานเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของประชาชนในเรื่องคุณภาพการให้บริการ ดังนั้นหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงกับแนวทางการบริหารของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านลักษณะงานโดยรวมอยู่ในระดับมากแต่เมื่อพิจารณาในรายด้านและรายข้อพบว่าด้านการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้บังคับบัญชาในการแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานทำให้ท่านสามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางจึงควรมีการพิจารณาเรื่องการให้ข้อมูลข่าวสารและการแจ้งกลับของข้อมูลต่างๆแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2. จากผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมกรบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากแต่เมื่อพิจารณาในรายด้านและรายข้อพบว่าด้านหลักความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง หน่วยงานควรมีการดำเนินการเชิญบุคคลภายนอกเข้าร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนางานในหอผู้ป่วย ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมประชุมเพื่อแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อความโปร่งใสในการปฏิบัติงานและหน่วยงานควรมีการเผยแพร่ ทำความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายขององค์กร ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับได้ทราบและปฏิบัติโดยทั่วกันให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจที่ได้กำหนดไว้

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารของโรงพยาบาลชุมชนตามหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้บรรลุตามตัวชี้วัดที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ให้ผู้บริหารระดับสูงได้ตระหนักถึงการพัฒนาในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพงานบริการพยาบาลของโรงพยาบาลชุมชนต่อไป

บรรณานุกรม

- กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2539) บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์
ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล พิมพ์ครั้งที่1กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จุฑาทิ กลิ่นเฟื่อง (2543) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะงาน และบรรยากาศองค์กรกับคุณภาพชีวิตการ
ทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกระทรวงมหาดไทยวิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล บัณฑิตมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุฑพล พัทธมา (2551) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการพยาบาลของผู้บริหารระดับต้น กลุ่มการ พยาบาลโรงพยาบาล
ชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแก่น
- ไชยวัฒน์ คำชู (2545) *การบริหารการปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
คนุตตา จามจุรี นันทน์กัศ ด้อยตั้ง และนริศรา งามสะอาด (2548) *หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก และสมรรถนะพยาบาล*
วิชาชีพ สำนักการพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
- ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543) *การจัดการปกครอง Governance รวมบทความจากการประชุมทาง*
วิชาการในวาระครบ 50 ปี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2549) “การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่าด้วยเทคนิคการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดีและการใช้ดัชนีชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตคอร์รัปชัน” รายงานการวิจัย
“พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546” สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
ระบบราชการ (2546) กรุงเทพมหานคร
- ภัทรา เพ็ชรพันธ์ (2545) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัว
หน้าหอผู้ป่วยกับคุณภาพชีวิตของพยาบาลประจำการหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลรัฐ
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- วเรช จันทรร (2542) การนำนโยบายไปปฏิบัติ พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร สกยบลิ้งและการพิมพ์
- วิจิตร ศรีสะอาด (2532) การวิจัยเชิงนโยบาย : รูปแบบใหม่ของการกำหนด กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล
- ศรีนวล สติวิทยานันท์ (2547) “การบริหารจัดการองค์กรพยาบาลสู่ธรรมาภิบาล” วารสารพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 1,1 (สิงหาคม):15-22
- Hackman, J. R. and Oldham, G.R (1980). *Work redesign*. Canada Addison Wesley.
- Steer, R. M, Ungson, G. R. and Mowday, R.T. (1977). *Management effective Organization and
introduction*. California :Goodyear Publishing.